

Strahdneeku Awise

Sozialdemokratisks laitrakts

Alboneshanas maksa:
Par 1 mehnef:
bes peesuhitshanas . . . 1.20
ar peesuhitshanu . . . 1.80
Uf ahrl'emem . . . 2.80

Redakzija: Wezats turgus Nr. 7
Sohrunis Nr. 46
Runas stundas no 10-8, isnemot swebtdeenas

Pasta lastite Nr. 4

Elspedizija
Kantoris
Speesitwe
Helenes eela Nr. 3
Sohrunis Nr. 275
Alwechris no 8-6, swebtdeenas no 8-10

Sludinajumu maksa:
Par Ahlu rasku rindinu:
preeshpuse un testu . . . 24 fant.
sludinajumu dalu . . . 19
barba spehta peebahw . . . 4

Nr 93 (2275)

Leepaja, zeturtdeen, 28. aprill 1927. g.

Dewittats gads

Gatawojatees us 1. maiju!

Wist. 1/10 no ribta wif us Annas turgus lautumu, no fureenes sahkees topejs gabjeens.

Behz gabjeena **Mihtinsch.** Lorenzs, Wischna u. 3.

Strahdneeku Awises
ekspedizija un kantoris
in
tipografija „Gutenbergs“
no 16. aprila sch. g. atrodas
Helenes eela Nr. 3.

Leepajas strahdneeku prafta.

Leepajas strahdneeku sapulze swebtdeen
peenemis setofsch lehmums, turfch eeshitlis
Saeimas presibijam.

No Latwijas Arodu Beedribas Zentrala
Biroja Leepajas nodatas safaulda masu
sapulze, swebtdeen 24. aprill sch. g. tautas
namu, Kronu eela Nr. 33, turu peedalas
wairat la 500 daschadu usnehmumu un ee-
stahschu strahdneeki un talpotaji noklawijuu-
sches Saeimas deputata Wischnas re-
feratu par algoto darbneeku apdroshina-
schanu nelaimes un arodu simibu gadiju-
mos nolehma greestes pee Saeimas ar
praftu 1) lai illu apdroshina-
schana atteezinata us wifu al-
gotu darba spehtu, nosatol
pensiju darba algas apmehra,
2) pahrwaldē un pensiju lom-
stias iapeelatsch strahdneeku
pahstahwiji.

Nemot wehda, ta no 350,000 algoteem
darbineekem nodroschinati tagad itai 10.
dala un la tatra deena prafa jaunus upu-
rus darba fronte, sapulze greechas pee
Saeimas ar kategorifitu praftu, lai schis
likums itiku peenemis seidsa-
mibas fahrtu.

Ra ischekis zutura fabrikas litteni.

Riga, 27. apr. Finansu ministrija
schodeen eesneegusi zutura fabrikas direkziji
sawu lihguna projektu. Behz schi projekta
waldba nomu fabriku us 3 gabeem un
maksa atziju sabschodiba gadijuma, ja fabrika
strahdatu ar pelnu 150,000 latu gada, tur-
pretim, ja pelnas nebuhtu, walts fedj itai
amortisazijas isdewumus un apmeerintu
likumigas praftas, lahbas zeltu priwatee
trebitori. Bes tam finansu ministrija at-
peht kuslamo mantu un raschofchanas in-
wentaru par turgus zenam. No waldbas
fawentas sumas fabrikas atzionari driht
isfetot weenigi trebitoru apmeerinaschanal.

Ar ischeki, kuri fabrika eeguldijusch
lihbjelkus inwentara weida, grib
fabriku nomat. Sataru ar to Eschetoflowa-
stias konfils schodeen apmeteljis finansu
ministri. Walstij pret to eebildumu naw,
bet wina usstahda praftas, lai nomataji
atmaksu walstij eegulditos aisdewumus, jeb
tos nodroschina.

Zil finans, tad ischeki no sawas puses
usstahda praftu, lai waldba garantē, la
teel ustureta jehzutura multa lihbjelkineja
auglumu.

Karalautschu ofta konture Rigu.

Karalautschu ofta preeschu transporta ee-
nem arweem nepeemehrotibas dehl. Lai laul
zil atshwinat Rigas oftu, nepezeeschami
uslabet oftas tehnifto eelahrtu. Darbi pee
twaitona islahbeschanas Rigas ofta prafa
diweis wairat laita neta Karalautschos.
Kamehr tahda parahdiba nebus nowehrsia,
tikmehr Rigat par kontureschanu ar Kara-
lautschu oftu naw to domat.

Rigas ofta grubti konture tehnifstas
eerihzes nepeemehrotibas dehl. Lai laul
zil atshwinat Rigas oftu, nepezeeschami
uslabet oftas tehnifto eelahrtu. Darbi pee
twaitona islahbeschanas Rigas ofta prafa
diweis wairat laita neta Karalautschos.
Kamehr tahda parahdiba nebus nowehrsia,
tikmehr Rigat par kontureschanu ar Kara-
lautschu oftu naw to domat.

Par fainneezihtas delegazijas usdewumeem.

Uf Kreewiju brauzofschas fainneezihtas
delegazijas preeschfchdetajis dep. Bihl-
manis ischekes preses pahstahwijeem: Uf
Mastawu isbraufsim swebtdeenas riht. No
resoreem delegazijai braufs lihds fin. mini-
strijas ruhpneezibas dafas waditajis insch.
Wagels, no statistifstas pahrwaldes Sal-
najs, satifsmes ministrijas pahstahwijejs pa-
gaidam wehl nebraufs. Delegazija domu
palitt Mastawa 2 nedelas.

Projektejamās fahstibas grupejas 3 atse-
wifsktos nodalijumos:

- 1) pagaidu weenoschanas par tirdn-
zeibas lihgunu, pamatotu us wisleelatas
labwehltibas prinzipa;
- 2) nodala par tirdnzeezibas pahstahw-
neezibam un to teesibam;
- 3) weenoschanas par preeschu apgroshu-
umeem, paredstot adam walstim preeschrozi-
bas, kuras eet pahri wisleelalam labwehli-
bas prinzipam.

Pamatdama ir ta, ka Latwija peeschfir
Kreewijai dascham preeschu grupam multas
atweeglojumus un laul eewest par sematu
multu, neta zitam walstim. Ra tompensaziju,
no Kreewijas Latwija fanem pasuh-

ijumus wifam raschofchanas no-
farem, nodroschinatus us noteltu laitu
un notelita daudsumu.

Latwijas waldba schajos pasuhitjumos
nelahdas fahstibas neufnemas. To nofahro
usnehmumu un firmas us sawu rifu. Ras
atteezas us wajabfgeem krediteem, tad dele-
gazijas preeschfchdetajis domu, ka lahbus
buis eespehjamis fagahdat.

Multas atweeglinajumi, lahbus domu
peeschfir Kreewijai, praftu no muhsu walstis
ap 2 milj. latu gada. Tos Kreewija eeguh-
tu la atshdribu par pasuhitjumeem muhsu
raschotajeem. Latwijas tahlata prafta, lai
Kreewija atlanj daschos apgalos atwehri
noliktawas dahjeem Latwijas raschojumeem.
Dahjeem Latwijas raschojumeem tiks multa
pafeminata.

Atteeziba us transtu Latwijas prafta
starp zitu ir, lai pahrwadachana tiktu behz
eespehjas pazelta un notureta weenada linija.

Atteeziba us delegazijas isredsem Bihl-
manis ischekes: Apfwerot wifus apstah-
tus janah pee sehdsheena, la pefimifmam
naw weetas. Preeschu apgroshums starp Lat-
wiju un Kreewiju paleelinatos 3 4 fahrtigi.

Wahzijas-Kreewijas Hopenee fahari.

USA. Warshaw, 26. apr. Kurjer
Poranny fneeds pahstaham anglu publiki-
sta Augura rasku par Wahzijas reisch-
wehra kopdarbibu ar Kreewijas farlano
armiju. Augurs airahda, la spreechot
pehz ofizialeem materialeem, turi sawahkti
lofch pimeem afflahjumeem reischtaga,
wahzu treewu militaree fahari fahlu-
schees 1923. g. (Rubras otupazija). Falti,
kurus pehdja laita peeweda sozialistifsee
reischtaga deputati par reischwehra eerih-
totam eerofschu, munitzijas, lidmashinu un

imazejofschu gasu fabrikam Kreewija, dilmigi
apshirpintees.

Wahzu apfardisbas ministri aistahwot
ustatu, ka neraugoties us Lotarnu un ee-
stahschanos Tautu Saweeniba Wahzija ne-
drihtot schos sspenas fararus pahtrauft.
Sabedroto wehstneeku konferenze ar sawu
lehnumu par Austrumwahzijas zeeotofschu
noahrdifschanu esot padarijst Wahzijas-
Kreewijas militaro kopdarbibu jo wairat
nepezeeschamju. Turklah schis kopdarbi-
bas weids esot schahds, la to nemas naw
eespehjamis ihfa laita weentahfchchi isbelgt.

Ra Kreewija pabalstijusi Rinas rewoluziju.

USA. Pe lina, 26. apr. Peinas poli-
zija publiko ofizialu simojumu par resulta-
teem, lahbus dewusi padomju wehstnezi-
bas blatus ehtas apshlato dokumentu pabr-
baudifschana. See peerahdot, la SSR
walstis banta ismaksajusi wairat la 10 milj.
dolaru tantoneeschu armijai un ahrl'emnee-
teem naidigas propogandas finanseschu-
nai. Wehl atrasti faraksti, kuros usstaititi
Padomju Kreewijas eerofschu un munitzijas
suhitjumi tantoneeschem, la ari dokumenti,
kas prafa treewu leelineeku peedafifschanos
wifas swarigalds Anomintanga apspreedes,
trifstefor fineeschu generalus la ne tam ne-
derigus ignorantus un eeteiz patantees ul

treewu padomneekem, turi wisladat prafts
wadit gahjeemu pret Seemeflinu.

— USA. Londona, 26. apr. Ubbildot
apafschnamu us fahdu jautajumu Anglijas
ahrl'eetu ministra deedrs Leppfons schodeen
isshetaz: Esnu informets par Peinas pa-
domju wehstneezibas fwarlala apshlaleem
pretanglu propogandas dokumenteem, bet
famehr scho dokumentu faturis naw isme-
lofch pahrbauditis, mar naw eespehjamis
fajti, lahbus fofus anglu waldba atshs par
wajabfgeem schini leeta spert. Pallaban ar
mineem dokumenteem ruhpiet eepafifstas
muhsu Peinas suhtis.

Weildewees usbrutumamehginajums tantoneeschem.

USA. Schanaja, 26. apr. Pagah-
juschu naff diwi weiltoni ar 12 leellawam,
kuras atradas seemelarmijas karaspehta da-
las, mehginaja forset Jantfekingi Nankinas
tuwumu. Winus tomehr preeschlatzigi pa-
manija tantoneeschu fargpofsteni. Pret leel-
lawam, kuras apgaitmoja sturu meteli, at-
klahja isnihzinoofschu artilerijas ngumi, un
wifas leellawas ar apm. 2000 seemelneeku
tareiweem nogrima.

Behz wehl neapstiprinatam sinam Kan-
tonas gubernators Wischistluns atrittis no
Eschangfahschela un isfludinajis sawu pat-
stahwibu.

USA. Londona, 26. apr. Daily
Telegraph fno no Rinas, la leelwalstu
suhinu apspreedes Peina par atbildes notu
Deemwidninas waldba Nankinas grautinu
leeta eellgshot. Saweenotads. Walstis wehl
joprojam weelzintotes dot sawu peeschfcham
pahrejo leelwalstu isstahdatam atbildes
projektam, taut gau atblde us Saweenoto
Walstu wehleschanas netahbus draubus
wefaturis. Lahdos apstahfchos esot loti ee-
spehjamis, la Anglija rihfchotees Rina
pafstahwigi, neafkarigi no zitam walstim.
Anglija wairis negrihot bes gala gaidit us
ziteem, jo winas prestifschu un winas inte-
refes esot augstak mehda apraudetas.

Gabiiees no farlanam breekmam.

Riga, 27. aprill. Saimneezihtas lih-
guna noflehghchanas delegazijas lozellis
semneefaweeniboneels Welfstis afazijejs no
braufschanas us Mastawu. Laifam schim
lungam ball, ta nepeelhw farlanas bree-
fmas.

Situmu par taitigas literaturas

isplaitifchanas aparofschanu ministru fabi-
neta nolehmis isdot 81. panta fahrtiba.
Schis likums isstahdats behz Wahzija pa-
stahwofcho „Schmuh und Schundgefeh“ pa-
rauga.

Wifu semju proletareeschi, faweenojatees!

Pirmais maijs.

Strahdneeki un strahdneezes!

Sem maija farlaneem karogeem juhš
attal laul Latwijas sozialistifka strahdneeku
partija, la sozialistifstas internacionales fa-
stahwbala un winas ideju nefesa Latwija.
Zihna par meeru, par 8 stundu darba
deenu, par sozialifmu! Zihna par poli-
tistifas waras eelarofschanu no proletariata,
par strahdneeku teesibam us sawa darba
produktu! Zihna par brijhwibu, tautu drab-
libu un weenlihdbibu! Zihna par wifas
zilwezes lablahjibu! Schint zihna, kura
prafa no mums daudj spehta un sinascha-
nas, weeno muhs 1. maijs muhsu darba,
zihnās un uswaras swebtiti!

Latwijas darba laudis!

Smags pahrbaudijumu laimeis kriht us
muhsu paubst. Neween pafaules kara
schaufmas, fainneezihtas dshwes fahru-
lums, 11 miljoni kara notauto un fakrop-
loto, bet ari dshwes atjauenoschanas sma-
gumu strahdneeku schiral uswel lapita-
listifstas eelahrtas stablifestaji. Miljoneem
strahdneeku Eiropa no jauna klejo bes darba
un maifes; nosit darba algas; lausch 8
stundu darba laitu; laupa streika teesibas.
Un tas wifis ita kapitalistifstas, tehwijas
glahbschanas, „muhchiga meera“ nodro-
schinaschanas un „tautu pafschnolemichanas“
wahrdā, par to teizās karojam imperialisti.
Bet waj tehwijs ir glahbia? Waj walda
meers un tautas brijhwi lemj sawus littenus?
Neta lamlihdsiga!

Wifas pafaules malās schwadf eerofsch.
Wifur brunojas un gatawojas
jaunam karam. Ra duhmi isgaist
wifis aibrunoschanas plani un konferenzes.
Rina, Balkanos, Meksita, Marota - wehlo
wezee un muhscham jaunee kara ugunsturi.
Rahdi ir schee nemeeru zehloni? Rahdus
jautajumus tur laifas ischir pafaules
imperialisti pee nelaimigo tautu dshwas
meefas un afinim?

Rina pafaules leelwalstis, Anglijas wa-
diba, ar eerofschem un Rinas reaktionaro
generatu uspirschanu, grib eesahrtot leelas
Rinas tautas pafschnolemichanas un nazio-
nalas neafkaribas zenteenus, jo tee apbraud
scho semju imperialistu laupifchanas politiku
Rina. Meksita Amerikas lapitais ar waru
grib noslahpet Meksitas strahdneeku un sem-
neeku waldbas zihnu par atwabinaschanos
no swescha juhga. Amerikas mijardeerem
ir dahrgali Meksitas nafas awoti, neta
schis tautas brijhwiba un patstahwiba. Jia-
lijas fahfijms ar sawu karawu reschimu
isnihzinadams latru zilweta zeeu un lli-
mibu paschu mahdas, zenschas paplafschinat
fawas waras robeschas Albanija un melle
faweenibu ar Ungariju, Rumariju, Bulga-
riju pret Jugoflawiju, la taifitu fahfifstifas
realzijas eesperimentus, kuri war nowest pee
1914. gada notikumu atahrotofchanas. Primo
de Riwera ditkatura Spanija melle few at-
taifnojumu Marotas tautu atmodas kus-
bas noschnaugschana.

Kur ween neflatamees, wifur kapitalistif-
flo leelwalstu nazionalisma wahrdā noteel
masafattifstis tautu nazionala apspeechana,
werdftnaschana un ismantofschana un us schis
ismantofchanas pamateem trufstojas neween
imperialistifto leelwalstu interesees, bet daud

Uti Juhš wintch fehriš
Reimatims!

Jawu il d'ies eerihmeenais
„RIVOSALS“
leelofam pret rimoifsmu,
darschadā tautu kaspem,
ischijā u t t Dantj patel-
stibas raknu!

Ĝemneetu ŝaveenibai neet wairs labi.

Ĝemneetu ŝaveenibai, tura libhĉi treifad waldbas nobidinŝanai, ita uŝtaltia par "waldŝoĉo" partiju, ar latru deenu ĵapabr- dŝiwo ĵaunas nepatifikŝanas. Nerunafim wairs par tam leetam, turas notifikŝas ŝhĉis partijas waldbŝanai laita ĵau ga- deem atpatal, bet ari pehdeĵa laita arween beŝŝali nelaipe peemelĉe ŝoĉo partiju ar ŝawu riŝfti.

Winas nelaimju kraĵums no deenas deenā peenemas. Te winas beedri eemai- ŝiti neŝolibas bantu operaziĵas, neŝegtu iŝĉetu padariŝanās, te laĉda libera brahĉis wahz no Rigas ormaneem parafstus weŝe- leem, te atfal laĉda neŝweufees ŝĉirme- ŝhana waj nu Tautas banā, waj "Konŝu- mā", ar wahru fatot, ĵa ĵau nelaipe nah, tad nekad nenahĉi weena.

Nupat Rigā notifikŝi Latwijas lauffaim- neezibas zentralbeedribas ŝawŝarpejas kre- ditbeedribas gada ŝawpule. Ŝoĉo kreditbe- dribu wada ĝemneetu ŝaveenibas duŝĉi Zelminŝĉ, Ŝĉers u. z. Ŝawpule atklahju- ŝĉas wiŝat neŝmutas leetas, par turam ŝa- pulzes dalibneeti - kreditbeedribas beedri tihree lauzineeti biĵuŝi wiŝat ŝaŝutufuŝi. Rā "Sozĉ" ŝino, tad ŝĉis banas direktors Ŝĉers, turŝĉ reif ar to ir ari Brihwās Ŝemes' administrators iŝdewis preeŝĉ ĝemneetu ŝaveenibas weŝleŝĉanu agitaziĵas un Brihwās Ŝemes' wajadŝbam pēe ŝeŝĉi milĵoni rublu. Toŝ droŝĉi ween kreditbeedribā buhŝ ŝpeŝta norafŝiti ŝaudejumos, ĵa ŝĉaubas, waj no partijas tā laĉdas, waj no Ŝĉera tant to dabuŝ atpatal.

Ŝĉis ŝĉis lai atfal no ĵauna modina ĝemneetu ŝaveenibas paŝlaufiĝos mafos brahĉus no lauteem.

Rā redŝams, tad ĝemneetu ŝaveenibai naw pat ŝĉdaudŝ ŝoliduma, lai aturetos no lauffaimneeteem nolemtās naudas iŝ- ŝaimneetofŝanas. Uzimredŝoi, ŝĉeem tun- geem weenalga, laĉda nauda un no kuree- nes wina nahĉ, tā til war uŝtoret ŝawu ŝa- brufuŝo partiju un glahbi ŝawu grimŝo- ŝoĉo laŝtraŝtu.

Par to neweens ĝemneets ŝĉeem wim- interesĉu "aŝŝiawĵeem" paldees neteĉs.

- Pahrdewetas ŝtazijas. Ar ŝĉ. g. 1. maiju uŝ Leepajas-Paurupes ŝĉŝĉzela Paurupe teel pahrdeweta par "Ruzawu" un uŝ Leepajas - Rigas zeta Ĝaweeŝe par "Ĝaweeŝi" un Vangi par "Suŝu".

- Snota weŝleu deĉi uah- w ĉ. Wezauzes pag. Rahwu ĵaunŝaimneezibā paldees 56 g. w. ĵaunŝaimneets Ĵahnis Marlewizs. Notikuma deenā tas ŝoĉa ar ŝeewu aŝĝahĵis uŝ ŝaimineem, no kureenes neweenam neredŝot aĝreesees mahĵas un iŝtabā pēe greeteem palahrees. Iŝrahdas, ta tas ĵau iĝatui laiku atrabees loti no- ŝpeŝtā gara ŝahwolk un ŝĉĉlojees ŝeewai, ta ŝnois tirgotajŝ Leo Wulŝs winam ŝagah- dajŝis leelas ruŝpes. Neŝen Wulŝs ban- troteŝis, bet ŝeewatehĵis tam galwojŝis uŝ weŝleem leelatas naudas ŝumas.

- Traĝifla nahwe. Uŝ Wallaitu leelzela atrafŝi puŝwerŝit no ŝawam mah- ĵam ĵaunŝaimneets Waŝleewŝis ŝem zementa weŝuma ar ŝalauŝteem lozeteem.

- Aŝŝtoretŝis iŝŝĉlehdetaĵs. Daugawpils ŝtazijā, pahraudot paŝaŝĉeeru dokumentus, aŝŝtoretŝis Reŝŝeŝes aprinta waldeŝ darbweedis J. Broŝiŝĉs, turŝĉ iŝ- ŝĉlehdreĵis leelatas naudas ŝumas.

- Latwija paŝĉnaĉwneetu wairat nekā Berlinē. Berlinē Leel- deenas ŝwehĉos paŝĉnahwibā miruŝĉi 7 zilwek: eelĉtufuŝi kanala, 1 meetes ŝem wilzeena, 1 palahrees, 2 noĝiŝtejuŝĉes ar ĝaŝi un 1 noŝĉahwees. Wahzu preŝe uŝtrau- ŝumā to noŝauz, par paŝĉnahwibā epidemi- ju". Weŝŝmeĵams, ta Latwija minetos ŝwehĉos paŝĉnahwneetu ŝtazis ir leelats, nekā Berlinē, lai gan tur ir wairat eedŝi- wotaju, nekā wiŝa Latwija.

Leepajas aprinta waldeŝ budŝĉeis aŝŝiprinatā no eelŝĉleetu ministra 23. aprili. Budŝĉeis ŝabalansĉeis uŝ 220,000. Budŝĉeti aŝŝiprinot aprin- ta waldei doti daŝĉi norahĉijumi:

1) ĵapafina, la iŝĉetis 1925-26. bud- ŝĉeta gada aŝŝitums 2,470,19;

Pehdejee notifikumi.

Gataws ŝleht meeru.

ESN. Ŝĉanĉĵajā, 26. aprili. Ge- neralis Ŝĉanĉĵaŝĉeŝis paŝinoŝis bantu un tirdŝneezibas kamerai, ta eŝot gataws ŝleht meeru ar tahdeem Seemelinas prowintŝĉu gubernatoreem, tā Suntuŝĉanŝangu un Ŝĉang. Ŝĉun Ŝĉanu, tui aŝĉĉiĵu- ŝĉi uŝ Nantinu ŝawus delegatus ŝarunam, bet praŝot, lai tee ŝawas armijas nelaweŝo- ŝĉi aŝĉauz un paleel ŝawas prowintzes ro- beŝĉas.

Ĵabuhĉi gatawibā.

ESN. Berlinē, 27. aprili. "Vos- ŝiŝe Zeitung" ŝino, ta republikaniflās "walŝis ŝaroga" ŝaweenibas walde Berlinē nodomajufi ŝper aŝĉraĉreĵus ŝoĉus 7. un 8. maijā, tad Berlinē, tā ŝinams, ŝawahĉis mo- narifŝiŝlās "Stahlhelm'a" organizaziĵas kongreŝs ar 60,000 dalibneeteem. Wiŝam "walŝis ŝaroga" ŝaweenibas Berlinē no- dalam ĵabuhĉi traufŝmes ŝahwolk no 8. maija riĉiam libhĉi 9. maija riĉiam.

Pluhdu breesmas ŝbas apĝabalā.

ESN. Berlinē, 27. apr. Nemiti- ĝas leetus ĝahŝes un wehĉras weenmeĉ wairat apdraud ŝahwolk ŝbas un winas peeteu pluhdu apĝabalā. Ŝaŝĵas pro- winzē ŝahw uĉdenti 150,000 alru lauru pla- tida un ŝĉpat leela tihruma platiba. Subes upē, Mettenburgā, uĉdens ĵehlees ŝĉ ŝtrauji, ta watar tas ŝahĵis eei pahri 4 metrus augeŝtam aŝŝarĝdambĵeem un dro- ŝĉibas poliŝĵas rotas, turas biĵa nobarbi- natas pēe dambĵu noŝiprinofŝanas, nahzās atfaut.

Kampana pret Vad. Kreewiju.

ESN. Berlinē, 27. apr. "Berli- ner Tageblatt" ŝino no Parifis, ta franŝĉu preŝe uŝŝabtuŝi uŝŝiŝtoŝĉu kampanu pret Vad. Kreewiju. Leelās, ta ta ŝahw ŝalata ar ŝarĉ Angliju un Franziju panahĉto weenosŝanos atteezibā uŝ Deemwidŝawijas un Italiĵas konŝĉitu un Ķinas problemu.

Itahĵees no komuniflu kraĵijas.

ESN. Berlinē, 27. apr. "Vor- warts" ŝino, ta no reĉŝĉaga komuniflu kraĵijas iŝŝahĵees deputats Roŝenbergŝ. Uŝ to aŝŝet no kraĵijas ĵau 11 no 46 lo- zelleem, tui winā ita eewehleĉi 1924. gada.

Pluhdu breesmas.

ESN. Nujorkā, 27. apr. Miŝŝipi pluhdi riŝt waj pahri Nuorlinā ŝafneegŝ leelas ŝtraumes deŝtu. Luŝŝanas gubernato- rŝ greeseŝ peĵ atlaugas uŝŝprijinat leŝpus pilŝeŝtas aŝŝarĝdambĵus, lai tahdā ŝahĉā nowehŝtu pilŝeŝtā draudofŝĉas breesmas. Uŝŝprijinat dambĵus, ittu ap- pludinati leeli lauru apĝabali. Fermerem par ŝaudejumeem apŝolita atliĝhibā. No- domatee ŝprijinofŝanas darbi tomeĉr iŝ- ŝantufuŝi fermeros leeli uŝbudinajumu. Uŝ- brunotas ĝemneetu patrolas aŝŝarĝa damb- ĵus, lai nepeelaŝtu ŝprijinofŝanas to- mandas.

Mobilite karapĉetu breesmu nowehŝĉanai.

ESN. Nujorkā, 27. apr. Luŝŝanas gubernators iŝdewis ofiĉialu paŝinajumu, ta pluhdu breesmas ŝpeŝĉot lertees pēe aŝĉraĉteĝeem libhĉeteem un tahdeĉi Miŝ- ŝipi kraŝta aŝŝarĝdambis 10 juhĉfes leŝpus Nuorlinas 29. apr., plŝi. 12 deenā tiŝ uŝŝprijinats 600 metru gara poŝmā. Sa- ĝaida, ta tad uĉdensŝĉimēnis Nuorlinas pilŝeŝtas robeŝĉas buhŝ par 3 pehd. ŝe- maks netā pēe libhĉĉineĵā uĉdens ŝah- wolla. Ŝprijinofŝana appludinās Miŝ- ŝipi grihwos nowadas 100,000 alru ap- ŝrahdataŝ ŝemeŝ. Tomeĉr, lai glahbi leelo pilŝeĉu ĵitu libhĉetu naw. Mobilite ŝeta wiŝa Luŝŝanas ŝĉtata ŝtoe un milĵija, lai wajadhibas ĝabĵumā waretu nowehŝt apdraudeto fermeru pretofŝanos ŝprijina- ŝanai. Saĝaida, ta Nuorlinas pilŝeŝta uŝnemfees atlibibū par appludinato ŝermu ŝaudejumeem.

Laŝtajeemi!

Ĵat nezeltos trauzeĵumi awiŝes pēe- ŝuŝĉĉanā, luhĉŝam

atĵa. not abonementu

uŝ maĵa mehneĉi

"Strahdneetu Awisĉ" eŝŝeĉĵiĵa.

- 7. ŝarĉtantiŝlās Strahdne- tu Esperanto ŝaweenibas Kongreŝs notis ŝĉogad. auguŝta mehneĉi Franziĵā, Lionā.

Kronika.

- Meŝŝitas waldbas karapĉe- tam beibŝot iŝdeweŝ eelentĉ pēe El Ĝwi- tareras ŝahdu leelatu dalu no banditeem, tui iŝdarĵuŝĉi ŝenzafionelo uŝbrutumā pa- ŝaŝĉeerwilzeenam. Pēezas ŝtundas iĝā ĵihnā nogalinati 60 banditi.

Meŝŝitas waldbas iŝrahĵiĵi wehĉ 3 biŝlapus.

- Ŝaweenotās Walŝis ŝĉi gada pirmā ĵeturŝit iŝneegufŝas Ĝiropai aŝdewumus topumā par 380 milioneem dolaru.

- Ŝaweenoto Walŝu, Angli- ĵas un Japanas ĵuhras aŝbrunofŝa- nās konferenĉe, tura ŝanahĉs Ŝĉenewā 12. ĵuniĵā iĝas apm. 6 nedelas.

- Ķinas waldbas pah- ŝahwĵi eŝneegufŝi wiŝeem aŝrwalŝu ŝuĉneem Weŝnā liĝuma projektu, turŝĉ pahreŝ anglu konĉĉĵas ŝientŝnā atdoŝĉanu atpatal Ķinā.

- Italiĵas ŝaŝĉĉu partijā paŝĉlait eŝot pawŝam 2 milĵon. beedru, to ŝtarpā 53,000 ŝeewehĉu, 280,000 ĵauno pi- oneeru un 405,000 ĵaunates ŝeĵĵiu lozleku.

Pluhdi ŝĉes baŝeinā ĵo- projam peenemas. Wairafas weetas pah- ranti aŝŝarĝdambĵi, pēe tui aŝprijinofŝanas ar ŝmilŝĉu maŝeem nodarbinatas leelatas droŝĉĉibas poliŝĵas nodatas.

Grāzā, Auŝtrijā laĉda ŝrahdneeta ŝeewa aŝ bailem, ta to iŝlits no dŝĉwolla, pahrgreelufi riĉlles ŝaweem iŝĉetrem 3 7 gabi wezeem behneem, peĵ ĵam iŝdarĵuŝi paŝĉnahwibū.

Walŝis iŝ publiŝas.

Paŝŝaidrojums. Ĵapni luhĉŝu pateŝŝbas labā uŝ preŝs ituma pamata eewectot "Strahdneetu Awisĉ" ŝeŝoŝĉu at- ŝautumu uŝ raŝtu "Strahdneetu Awisĉ" Nr. 88 (2270) no 22. aprila, ŝĉ. g. "Ne- laŝritibas uŝ dŝeŝŝeem", paŝaidroju, ta 19. aprili, ŝĉ. g., pēe paŝaŝĉeeru kontroleŝ wilzeenā ŝarĉ Awisĉes un Ŝtrundas ŝtazi- ĵam atradu ŝeŝĉus paŝaŝĉeerus beŝ biletem, tui ari ŝaŝtanā ar paŝahwofŝeem notei- tumeem pēeŝahĉĉu Ŝtrundas ŝtaziĵā attee- ĵigu maŝĵumū nolahĉtoŝĉanai. Uŝĝai- ŝmoĵums Ĵuhŝu ĝod. laŝtraŝta, itā Awisĉes ŝtaziĵā naw iŝuŝĉas uŝ mineto wilzeenu biltees pahrdetas, neŝaetas ar pateŝŝibū, ĵo wilzeenā brauza diwpaŝŝmit paŝaŝĉeeru ar Awisĉes ŝtaziĵā piritām biletem. Kadeĉi atraste wilzeenā 6 paŝaŝĉeeru naw ŝew no- pirtuŝĉi Awisĉ brauŝĉanai biltees, bet ĵiti to ir wareĵuŝĉi, par to newaru ŝpreŝt. Weŝŝleŝĉu paŝaŝĉeerus pēeŝahĉĉu wiŝus beŝ iŝneĉmuma Ŝtrundas ŝtaziĵā.

Otto Pelens.

Weeteĵas Ķnas.

1. maija ŝeewoĵuma wah- zeĵuŝ: partijas beedrenes, topeĵas arobu beedribas un "Uŝinas" beedrus, beedrenes, tui waretu nemt dalibu ŝeewoĵuma wah- ŝĉanā laipni luhĉŝ eerasŝees pēeĉdeem, plŝi. 7 wal. Wezais tirĝus 7 uŝ apŝreedi.

Maĵa komiŝĵa. - Ŝemes pēeŝĉĉiŝĉanas reŝp. atliĝŝĉas leetā atwalina- teem karawihreem - drihwibas ĵihntajeem, wez. ŝtreĉu. un i. t. plaŝĉu referatu ŝariŝto Latwijas Atwalinoto Karawihru Beedr. Leepajas nobata 30. aprili ŝĉ. g. plŝi. 7 watarā Suworowa eelā 2. Referēs Latwi- ĵas Atw. taraw. beedr zentri, waldeŝ preeŝĉehd. P. Riĉters par pehdeĵeem pa- nahŝumeem atliĝhibas leetā un par ĵantaju- mu atwal. tarawihri un pirmais maĵs. Uŝweedis Wainowŝa - Suŝubura 3 zehĉ. komed. "Seme un ŝeewa", tui ŝpilĉi attehlota laĝadeŝ ŝemeŝ preeŝĉiŝĉanas ĝaita. Pehz programā beĵa libhĉi plŝi. 4 no riĉta. Ĵat netrauzetu referatu, luhĉŝ eerasŝees noteiĉtā laita plŝi. 7 wal.

Paŝinajomus. Pawatoĵoteŝ uŝ Artilleriŝas Laboratorijas preeŝĉneeta raŝtu, paŝino wiŝpahribai, ta ŝĉ. g. 29. apr. uŝ artilleriŝas laboratorijas iŝmeĝinajumu poli- ĝiona, tarawitā, notis artilleriŝas ŝĉau- ŝĉana, lamdehĉi minetā deenā no plŝi. 9 16 wiŝi zehĉi, tui web ĵaur poliĝonu buhŝ ŝleĝti.

Ĵapat ŝweĵneeteem uŝrahĉitā laita aŝ- leegiŝ iŝbrauŝt ŝweĵot ĵuhmaid pēe poliĝona. Leepajas preeŝĉis: R. Steinerŝ.

Ŝĉodeem, plŝi. 8 watarā, wiŝi Latweŝĉu Beedribā (Ugunŝdeŝĉeju laur. 2)

uŝ intereĉanto letĵiu par Welibas un ĵau- nibas uŝtureŝĉanu.

Letĵiu laŝis Do'a Ŝchwikul, tura Ŝchwelzē beĝuŝi ŝiŝlās terapĵas inŝtitutu. Ĝeĉas maŝa no 28 1. - libhĉi 28 0.50.

S.S.S. Leepajas nodala

ŝariŝto ŝeŝdeem, 30. aprili, Tautas namā, Kronu eelā Nr. 33

Maija ŝagaidiŝĉanas wataru.

Programa toti intereĉanta ar daudŝ ĵauneem preeŝĉneumeem.

Behz programā

Saweefiĝa dŝiĉwe.

Saĉtums plŝi. 1/4 watarā.

Beigas plŝi. 4 no riĉta.

Ĝeĉas maŝa: ŝeĉweetas 28 1., ŝahwweetas 0,70, beedreem un ŝolu. 0,50.

2) waj nodolki no tirgeem uŝ iŝriĉtoĵu- meem aŝŝahĉi pagatu paŝĉwaldbibam;

3) komandejumu iŝdewumū aprinta waldeŝ preeŝĉĉehdetajam ĵamaŝinami no 28 1200 uŝ 28 800;

4) waldeŝ darbweedis pahrwectojams no 10. fateg. uŝ 11;

5) 1. ŝĉiŝras ĝrahmatweedis ĵapahrdehwe par 2. ŝĉiŝras un ĵapahrweeto uŝ 12. fat.;

6) papildu darbneetu alĝas 28 400 ĵa- ŝtriĉpo un wiŝi darbi ĵawelz eŝoŝĉeem dar- bineeteem;

7) Durbes 2. pahahpes pamaŝŝolās uŝ- tureŝĉana ĵauŝleel paŝĉai pagata paŝĉwal- dbibai;

8) brauzamā nauda pamaŝŝolu inŝpeltor- am 28 480. ĵaŝtriĉpo, ĵo inŝpeltors ŝa- nem alĝu no walŝis un daŝĉi ŝiŝlakt norah- diĵumi.

Ubrĉemes.

- Naudas apĝroŝiba Balti- ĵas walŝis. Latwija un Ĵgaunijā beŝ walŝis bantu naudas ŝĉmem apĝroŝibā at- rodas wehĉ walŝis laŝes ŝĉmes un wiŝas trihŝ walŝis ŝĉla metalnauda, pēe lam Ĵgaunijā itai bronŝas un niĉela, weenmā bronŝas, niĉela un ŝudraba. Ŝĉ. g. maria beĝas Ĵgaunijā apĝroŝibā atradās daŝĉada weida naudas pawŝam par 49,1. Leetuwa par 51,9 un Latwija 86,3 milĵ. latu. Leelatāis daudŝums metalnaudas, iĝpaŝĉi ŝudraba, ir iŝlāiŝis pēe mums (24,0 milĵ. 18), tad nahĉ Leetuwa (5,6 milĵ. 18) un beibŝot Ĵgaunija (1,9 milĵ. 18), tui ŝudrabnaudas nemā naw, bet ŝĉlās bronŝas un niĉela naudas ir loti maŝ.

- Par komuniflu areŝteem Warŝĉawā. Berlinē, 26. apr. Par pehdeĵeem komuniflu areŝteem Warŝĉawā "Berliner Tageblatt" ŝino, ta poliŝĵia pēhŝĉĉi eerasufees laĉdā ŝĉĉidū weŝalu talpotaju iŝriĉtoĵumā, tui areŝteĵuŝi 60 per- ŝonas. Iŝrahdas, ta ŝarĉ tam ir 14 pa- domju ŝuĉneezibas eeredni. Apĝeetina- ŝĉanu moitwē ar to, ta iŝriĉtoĵuma dalib- neeti eŝot gatawofuŝĉi komunifluŝtu demon- ŝtraziĵu 1. maijā. Neweens no areŝteem wehĉ naw atwabinats. Poliŝĵia iŝdarĵuŝi komuniflu areŝtus ari prowintzē, ŝewiŝĉĉi Ĝaliĵijā.

Saudeĵumi no pluhdeem arween pēe aĝu. Nujorkā, 26. apr. Miŝŝipi pluhdu kataŝtrofas upuru ŝtatu wehĉ naw eŝpeĉĵams pilnigi noŝtaidrot. Pehz pehdeĵam ŝinam to apreĉĉina uŝ

300-500. Paŝĉlait ŝahw uĉdenti beŝ tuŝŝtoŝĉeem ŝermu un ŝimeem maŝatu pil- ŝeĉu un meĉtu ari 6 leelpilŝeŝtas ar wai- rat tā 100,000 eedŝiĉwotaju laŝrā.

Daudŝas weetas wirŝ uĉdensŝĉimena redŝamas wairs itai ŝoku galoties un te- leĝrafa ŝtabu augeŝĉeĵā dala. Behz leel- preateju domam uĉdensmaŝas eees pilnigi atpatal normalā ĝulnē itai peĵ mehne- ŝĉa un itai tad wardeŝ noŝtaidrot milŝigo ŝaudeĵumu apmeĉrus.

- Franŝĉu-ŝreewu ŝarunas atĵaunoŝ. Parifē, 26. apr. Behz "Awenit" ŝinam ĵaunmedel ŝagaidama fran- ŝĉu-ŝreewu ŝarunū atĵaunoŝĉana paradu ĵantajumā. Uĵumirĉl wehĉ ĝaida franŝĉu delegaziĵas waditaja Demoniĉi aĝreŝĉanos no Ŝpaniĵas un padomju wehŝneeta Ra- towŝla aĝreŝĉanos uo Niĵas, tur tas pallaban apŝpreeŝĉas ar Ŝĉiŝĉerinu. Beŝ tam wehĉ ĵaerodas 2 ŝreewu delegaziĵas lozeteem, tui 10. aprili iŝbrauza uŝ Maŝa- wu ŝneegŝ ŝinas padomju waldbibai. ESN.

- ESN kongreŝa dalibneetu ŝaŝahwŝ. Maŝtawā, 26. apr. No ESN padomju kongreŝa mandatu komi- ŝĵas ŝinajuma redŝams, ta no kongreŝa da- libneeteem itai 12 proz. ir ŝrahdbneeti un 14 proz. ŝemneeti, bet pahreĵee 74 proz. da- ŝĉabi padomju eeredni. ESN.

- Esperanto ĵaŝneegumi. Deenwidŝawijas ŝaŝŝmes miniftris neŝen ar ŝewiŝĉu riĉtoĵumu iĝis wiŝos ŝarĉ- tantiflās ŝaŝŝmes wagonos wiŝus uŝraŝtus un aŝrahĉĉijumis iŝahri ari Esperanto wa- lodā.

Rantonā Esperanto waloda paŝĉ- lait teel mahĵita Sun-Jat-Sena Uniwerŝi- tatē, Paŝta un Teleĝrafa augeŝtatos kurŝos. Pilŝeŝtas Maŝŝilās Mademijā, Ŝkolotaju ŝeewehĉu Inŝtitutā Riŝ-ŝang un Nan-Wu koleĝijā. Pilŝeŝtā paŝtahw Esperanto ĝrupa pēe uniwerŝitates un diwas Esperanto beed- ribas.

Leelatās Ŝpanehĉu enĵiklope- diŝlās wahrdiwas "Ĝpaŝa" beidamā iŝde- wumā laŝis nomenklaturas wahrdŝ ir tul- toŝ wairatās walodās un ari Esperanto.

Esperanto literatura preeŝĉi neredŝigeem ir ĵau beŝgan bagata un iŝ- nahĉ ŝpilitis ŝarĉtantiflās mehneĉĉa ap- ŝtāis. Nupat franŝĉu iŝdewneeziba Ŝĉiron Parifē ŝaŝtuŝi iŝdot Esperanto walodā pirmo radio ŝurnalu preeŝĉi neredŝigeem.

- Kreewĵas P. T. komiŝariats iŝdewis ĵaunās paŝtartes ar apmaŝatu at- libdi ar uŝraŝteem Esperanto walodā.

Peepraŝeet wiŝur
wislabafās
welaŝ ŝeepes
ar marku "Wilks".

LIEPAJĀ

Wiŝĵaunat. pahŝteĝums Ĵuhŝu welaŝ.
Ĝodalgoiŝ ar ŝelta medali.
Ĝalwenā nolŝtawā
Siwju eelā Nā 5

